

Devums valsts ekonomikai un budžetam

Lauksaimniecības un pārtikas nozares izaugsme — ietekme uz IKP

× 2

LAUKSAIM-
NIECĪBAS
IZLAIDE
EUR/ha

× 2

IZLAIDE
MILJ. EUR
1.0 → 1.8 mljrd.

+
70%

PRODUKTI-
VITĀTE
uz nodarbināto (l/s)

+
91%

PĀRTIKAS
NOZARE
produktivitāte

+
80%

KOPĒJĀ
PIEVIENOTĀ
VĒRTĪBA
l/s + pārtika

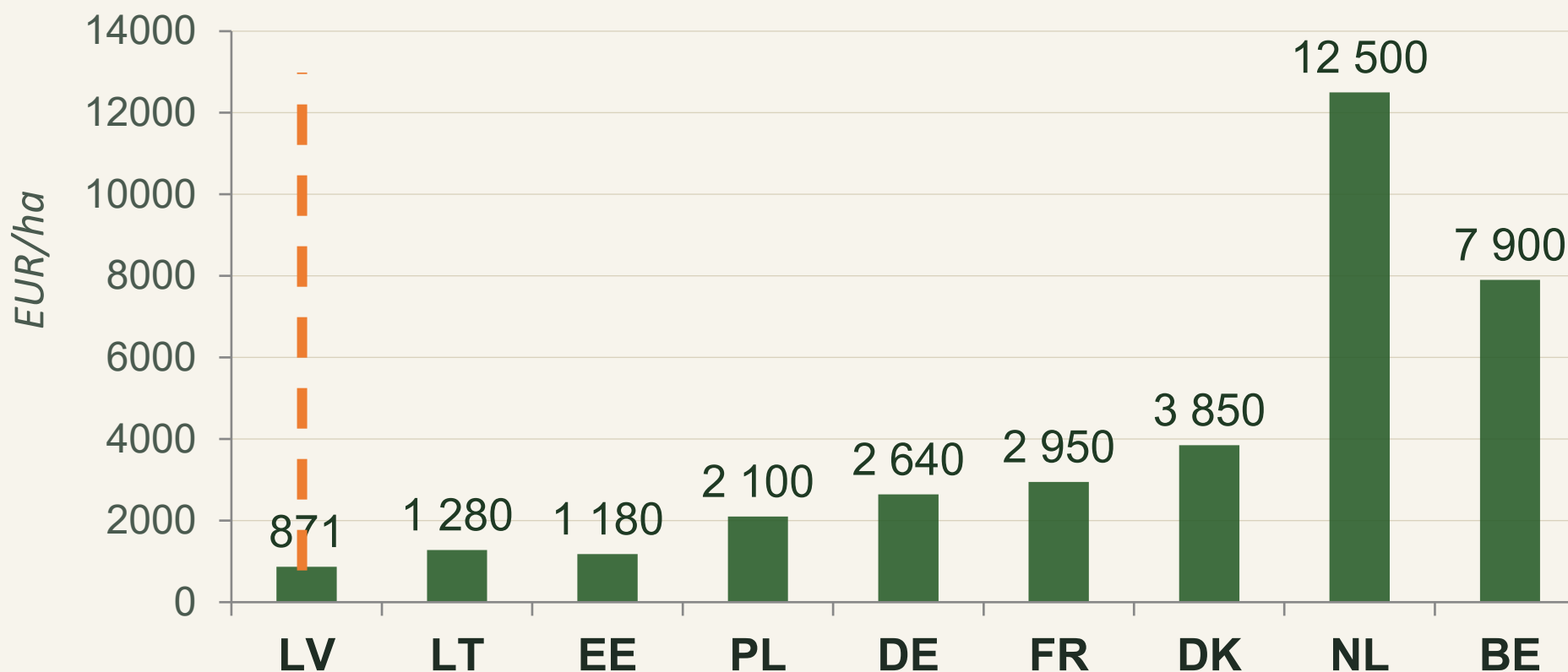
+
79%

NODOKĻU
IEŅĒMUMI
valsts budžetā

Avots: ZM pēc Eurostat, CSP, AREI, LB datiem · ekonomiski aktīvajām un tirgu orientētām saimniecībām (SI virs 4000 EUR)

Lauksaimniecības izlaide uz 1 LIZ hektāru

Latvijai ir zemākā izlaide no ha ES – neizmantotais potenciāls EUR/ha

LATVIJA

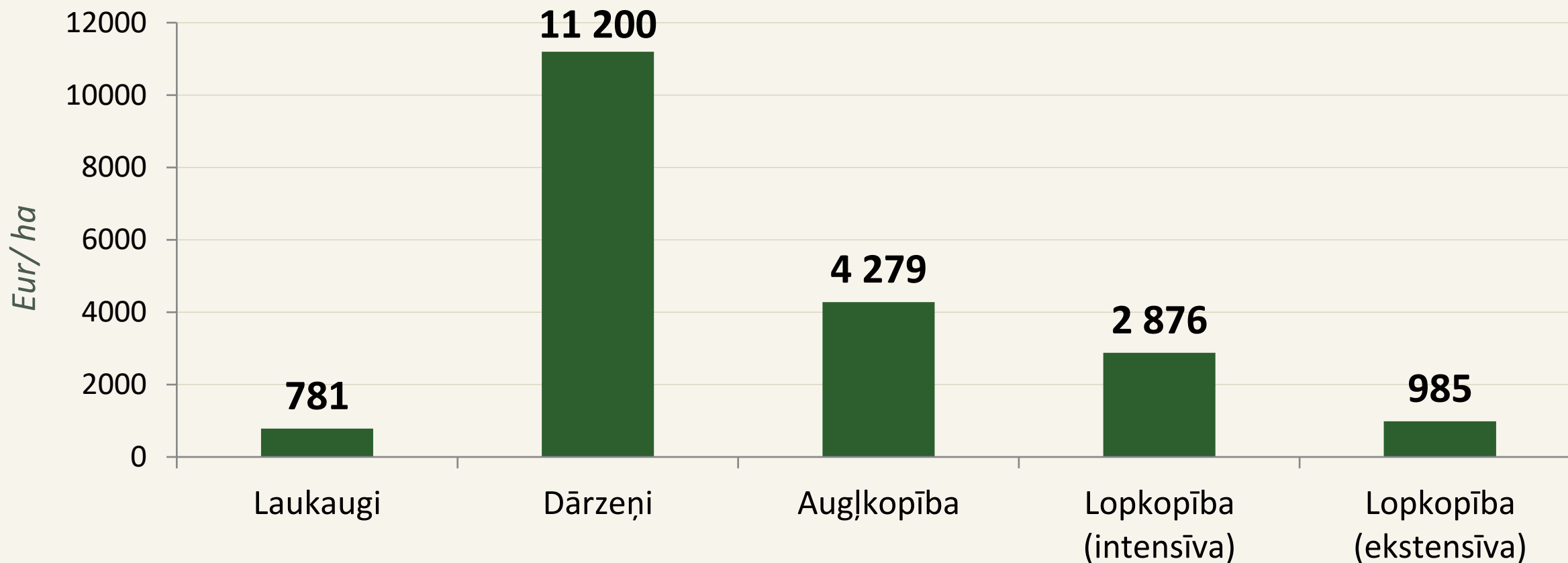
871

EUR/ha

4x zemāka
nekā
ES vidēji

Izlaides potenciāls no 1 hektāra

Vidēji 2016-2025 — kuras nozares dod visvairāk eur no katra ha

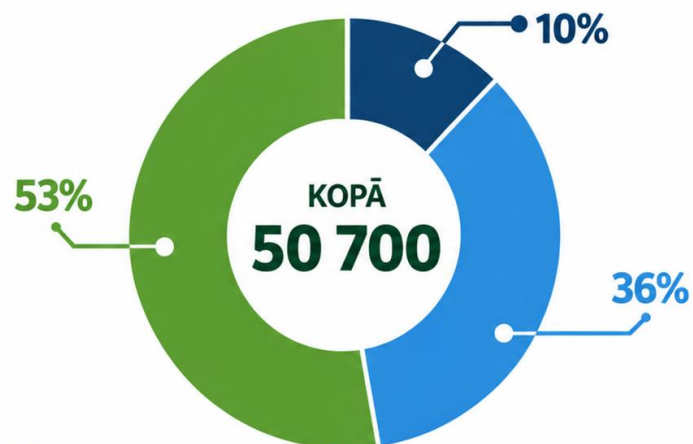
Dārzeņi un augļkopība - 5-15× lielāka pievienotā vērtība no ha

Vidzemē 24% no Latvijas kopējām izaugsmes un konkurētspējas saimniecībām

LATVIJA

Tiešo maksājumu saņēmēji

Dzīvesveida
27 000

Uztur zemi un ainavu

Hektāri

159 000

Izaugsmes
18 500

ieņēmumi < 850 EUR/ha
vai ir potenciāls

766 000

Konkurētspējas
5 200

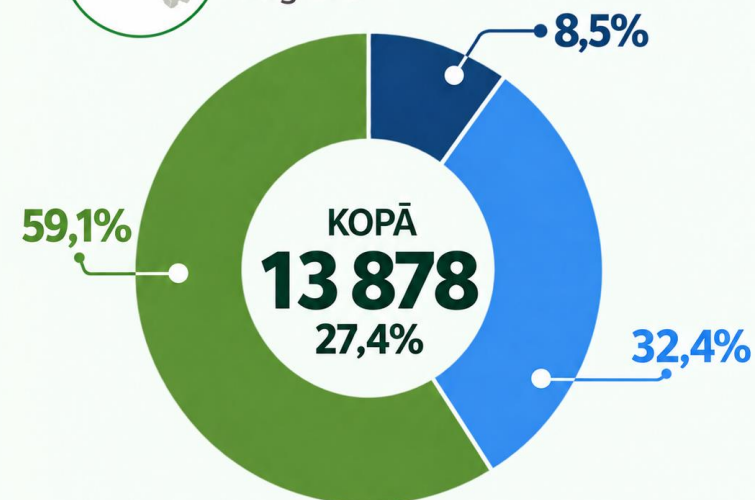
ieņēmumi
> 850 EUR/ha

836 000

VIDZEME

Reģions

Dzīvesveida
8 200

Hektāri

51 100

Izaugsmes
4 501

226 000

Konkurētspējas
1 177

180 300

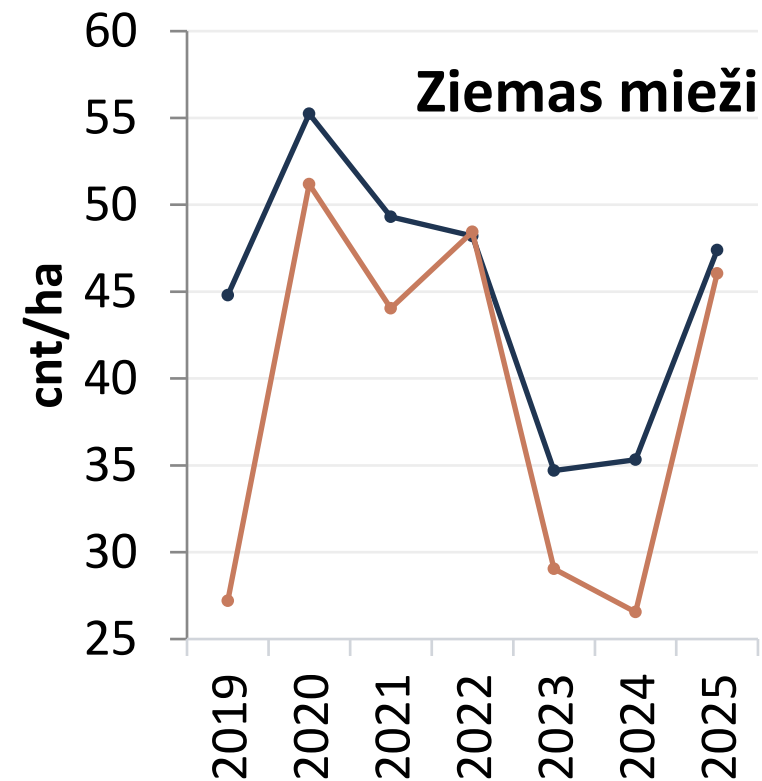
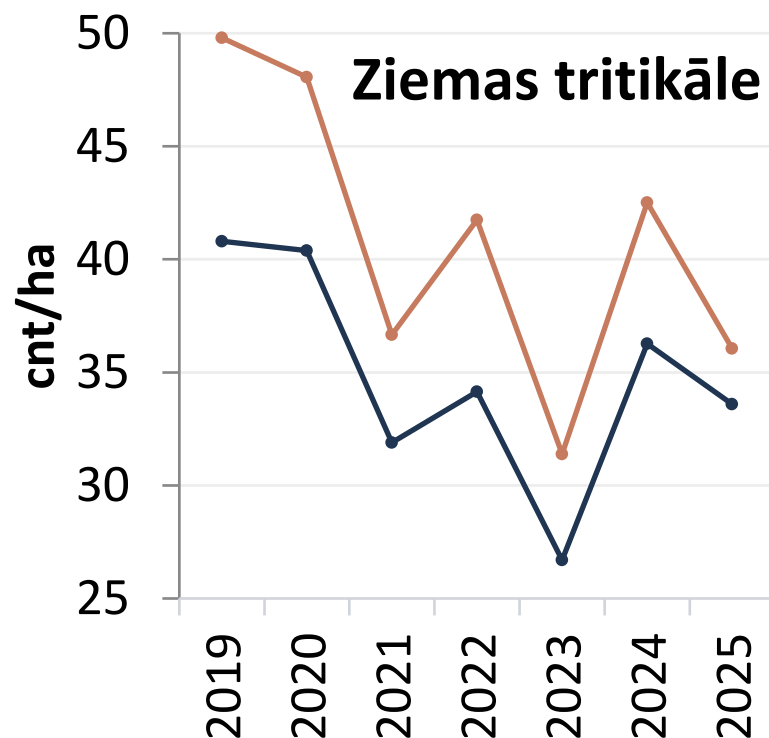
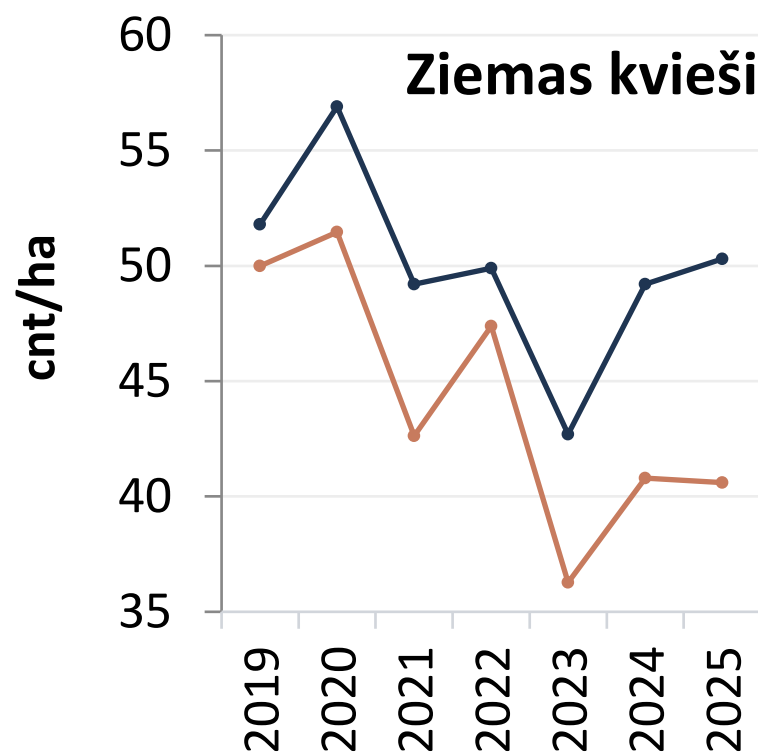
Vidzemē konkurētspējīgo saimniecību īpatsvars visaugstākais piena lopkopībā (38%)

Nozare		Kopā	Dzīvesveida	Izaugsmes	Konkurētspējas
			Saimniecību sadalījums pa grupām, Vidzeme %		
	Ilggadīgie zālāji	6 528	97,0% 2,5% 0,5%		
	Graudi, Rapsis	2 165	31%	54%	15%
	Piena liellopi	1 365	6%	56%	38%
	Gaļas liellopi	1 240	7%	90%	4%
	Cita lauks.	863	44%	49%	7%
	Dārzeņi	542	50%	39%	11%
	Ilggadīgie stādījumi	671	33%	51%	16%
	Aitas un kazas	355	23%	73%	5%
	Mājputni	89	51%	37%	12%
	Cūkas	21	10%	71%	19%
	Jauno lauksaimnieku atbalsta saņēmēji	490	37%	52%	11%
	Bioloģiskās saimniecības	1 527	6%	83%	11%

Avots: Lauku atbalsta dienests, 2023

Ziemāju vidējā ražība Vidzemē un Latvijā

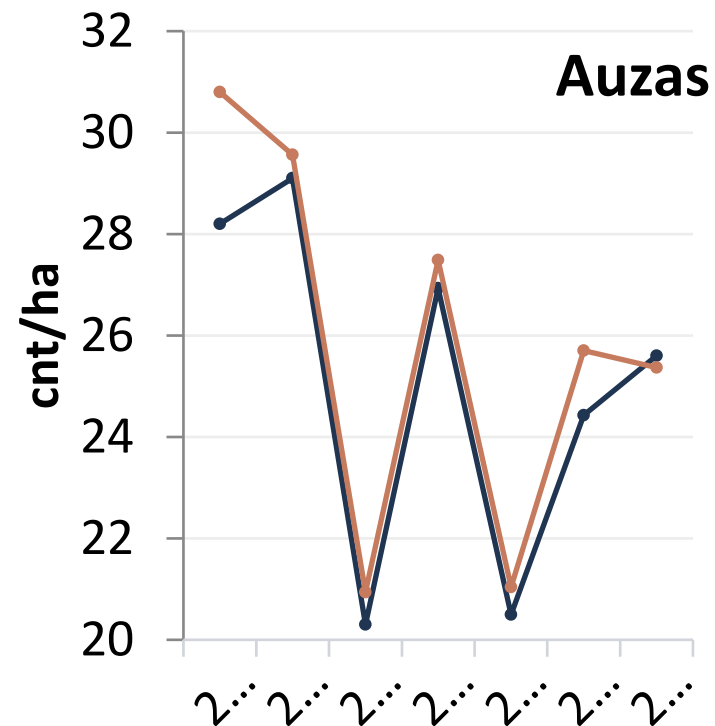
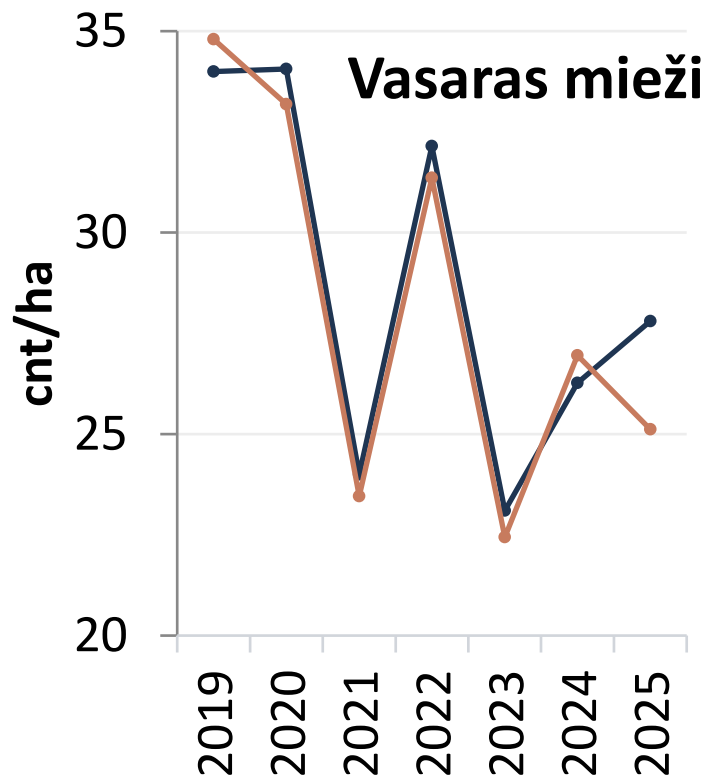
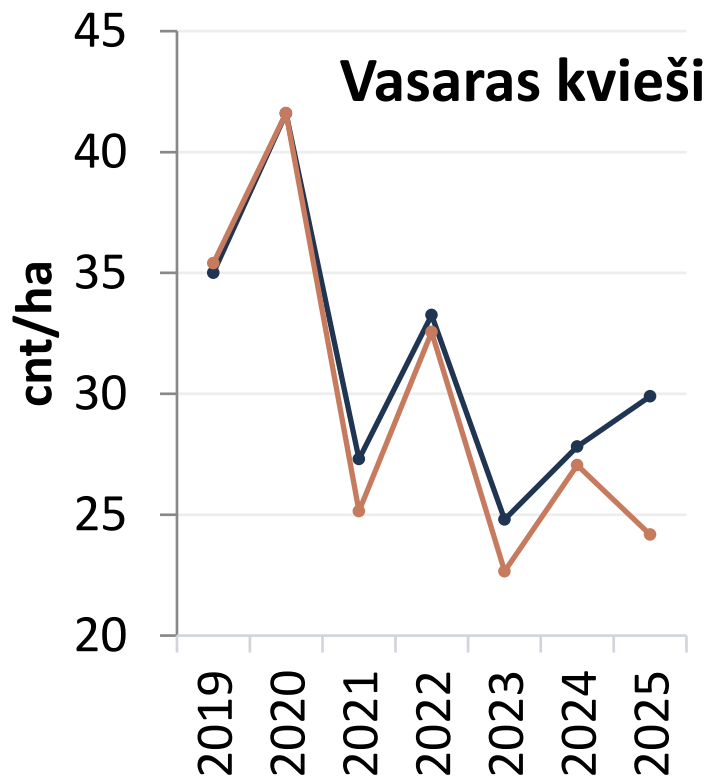
— Vidējā ražība Latvijā — Zemgale

Vidzemes ražības rādītāji ziemājiem ir mainīgi – dažām kultūrām tie pārsniedz Latvijas vidējo, citām atpaliek. Vislielākā atšķirība vērojama ziemas miežiem – 2019.g. tā bija zemāka par Latvijas vid. rādītāju par 17,6 cnt/ha.

Vasarāju vidējā ražība Vidzemē un Latvijā

— Vidējā ražība Latvijā — Zemgale

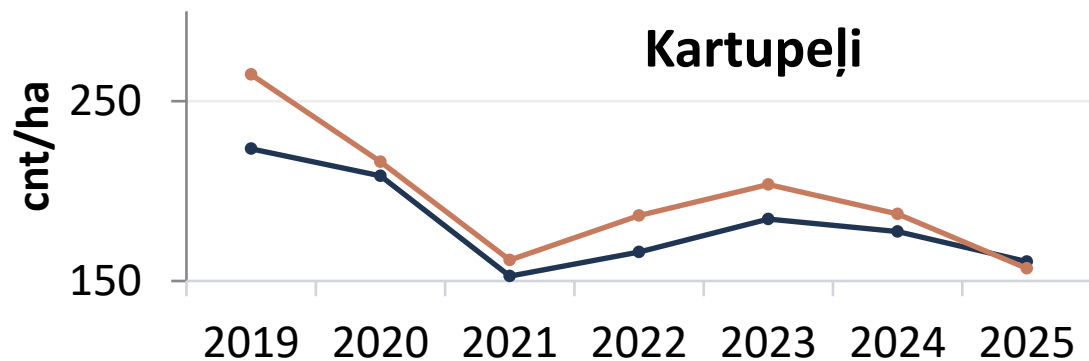
Vidzemes ražības rādītāji vasarājiem ir mainīgi – dažām kultūrām tie pārsniedz Latvijas vidējo, citām atpaliek. Vislielākā atšķirība vērojama vasaras kviešiem – 2025. g. tā bija zemāka par Latvijas vidējo rādītāju par 5,7 cnt/ha.

Pākšaugu u.c. kultūru vidējā ražība Vidzemē un Latvijā

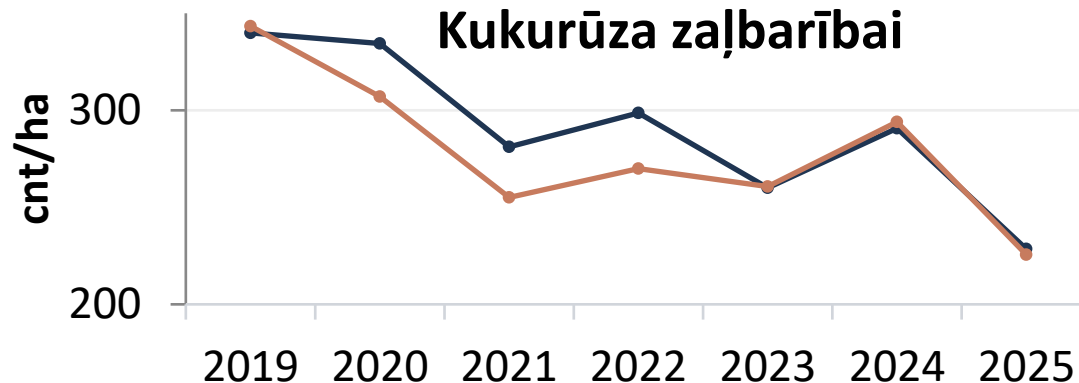
— Vidējā ražība Latvijā

— Zemgale

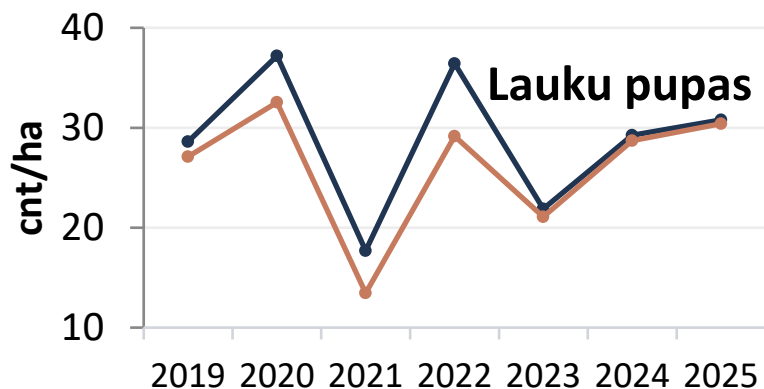
Kartupeļi

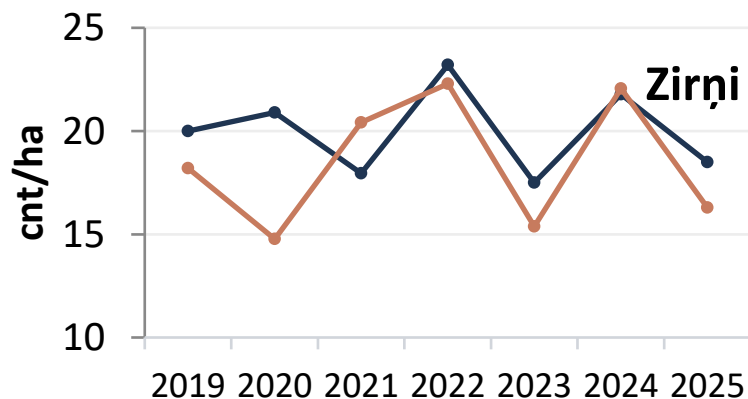
Kukurūza zaļbarībai

Lauku pupas

Zirņi

Griķi

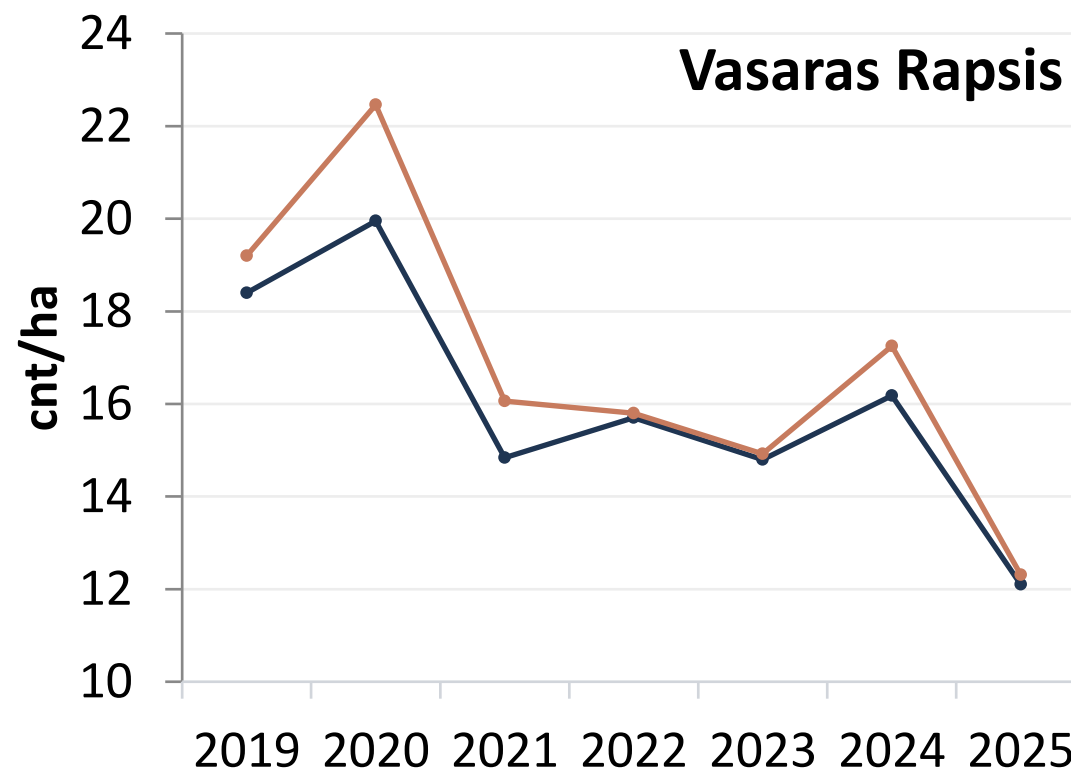
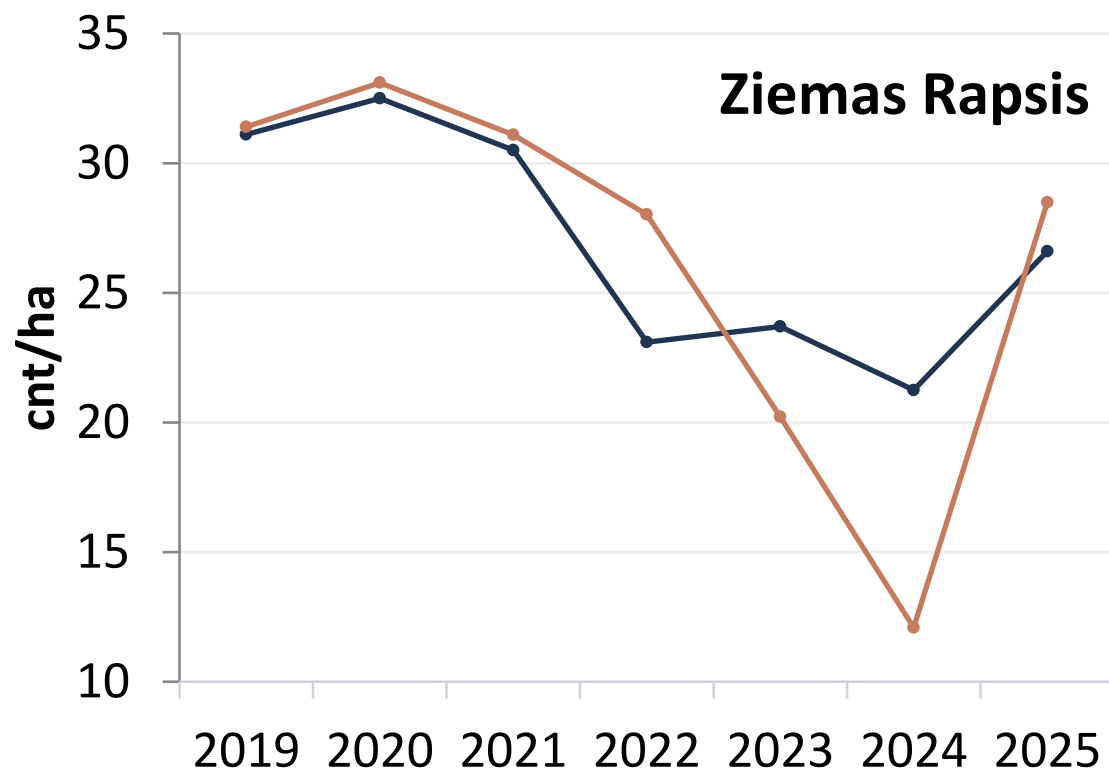

Vidzemes ražības rādītāji šajā kultūru grupā ir mainīgi – dažām kultūrām tie pārsniedz Latvijas vidējo, citām atpaliek. Vislielākā starpība vērojama kartupeļu ražībā – 2019. g. tā bija augstāka par Latvijas vidējo rādītāju par 41,3 cnt/ha.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP)

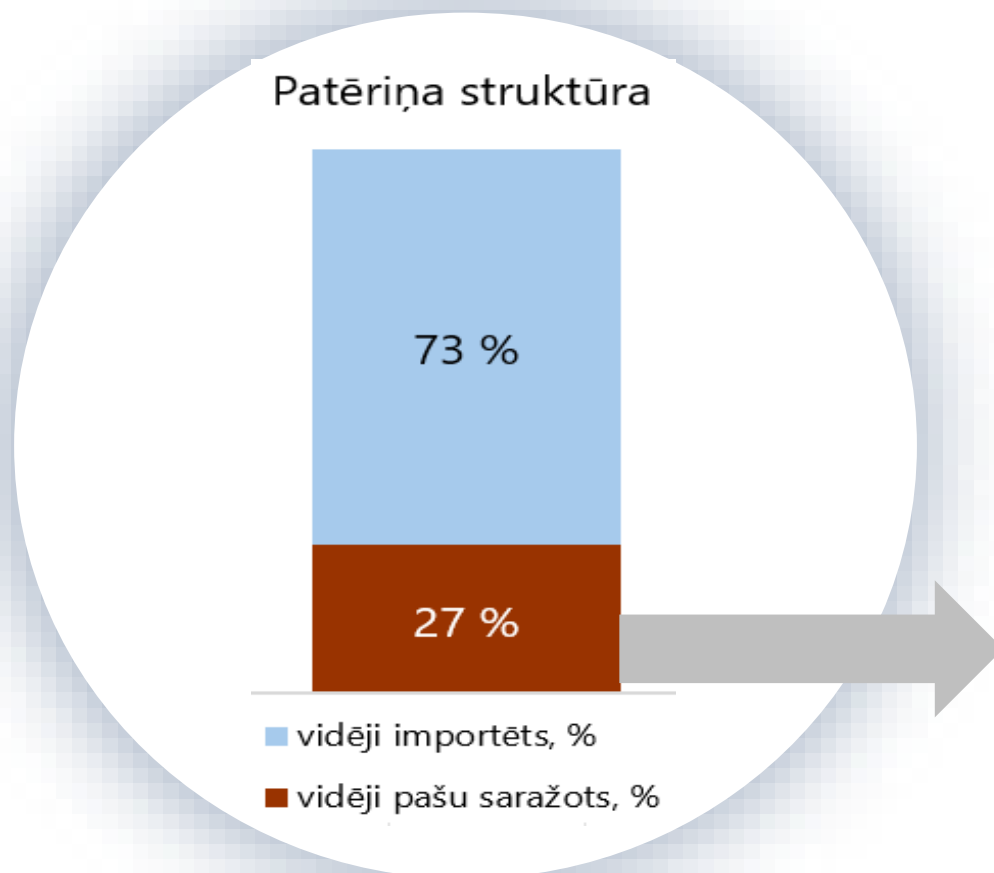
Rapša vidējā ražība Vidzemē un Latvijā

— Vidējā ražība Latvijā — Zemgale

Vidzeme ražība rapsim ir mainīga – dažām kultūrām tie pārsniedz Latvijas vidējo, citām atpaliek no tā. Vislielākā atšķirība vērojama ziemas rapša ražībā – 2024. g. tā bija zemāka par Latvijas vidējo rādītāju par 9,2 cnt/ha.

Mērķis atgūt iekšējā tirgus daļu un eksportēt, celt produktivitāti

Patēriņā dominē imports – importējam produkciju ar augstu pievienoto vērtību.

Mēs eksportējam izejvielas – graudus, pienu, teļus.

Cūkgaļa, liellopu gaļa, mājputnu gaļa un to produkti, piens un piena produkti → **mūsu patēriņā vidēji 20 %**

Avots: ZM pēc LAD, AREI, LLKA, CSP datiem

Pašu nozaru atbildības uzņemšanās par tās attīstības stratēģijām = ceļš uz produktivitātes palielināšanu un nozares izaugsmi

- Iekšējais tirgus, pārtikas drošība
- Eksports – ienākumu pieaugums
- Apdzīvotas, ekonomiski stipras lauku teritorijas

Kopsavilkums • Saimniecību gatavība un pieredze augusta vētras laikā

Vētra radīja plašus traucējumus saimniecībām, un uzticība valsts gatavībai ir zema

92,2%

saimniecību piedzīvoja
elektroapgādes
pārtraukumu

76,5%

respondentu pietrūka
telefona sakaru

64,4%

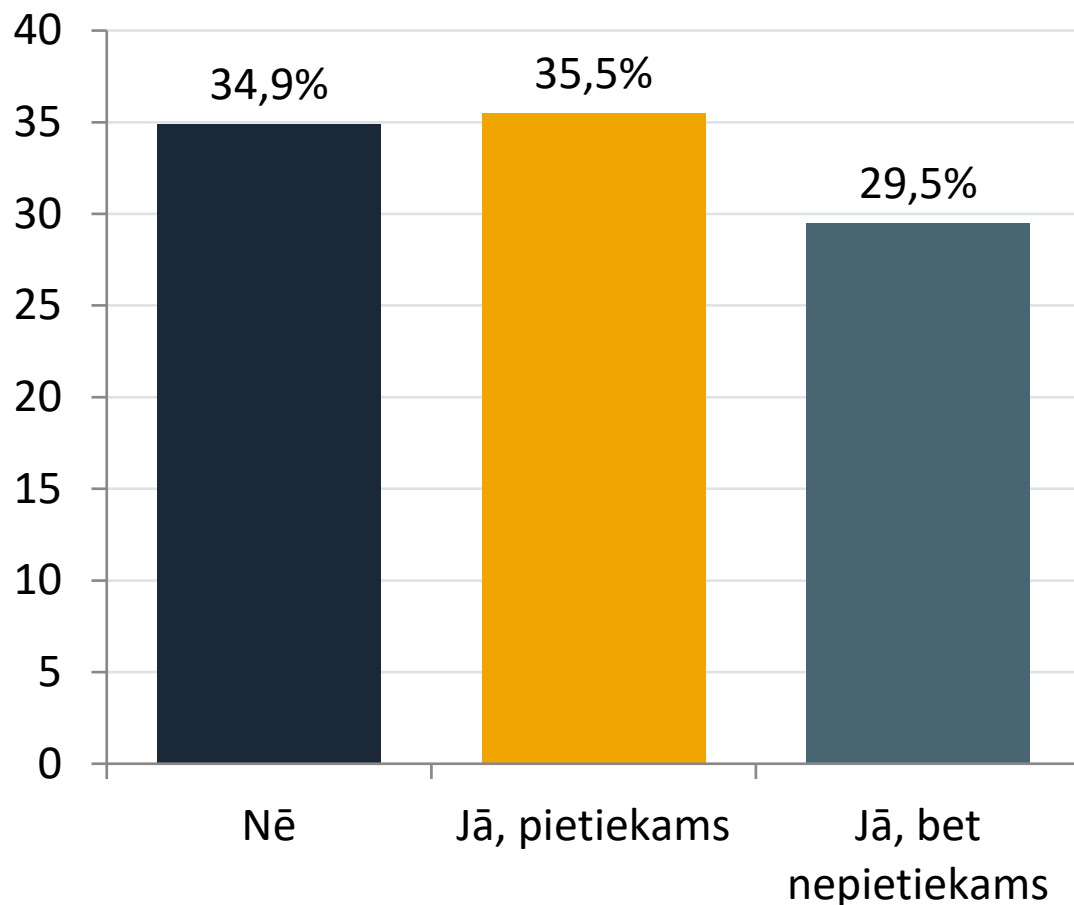
nebija pietiekama
rezerves elektroapgāde

98,8%

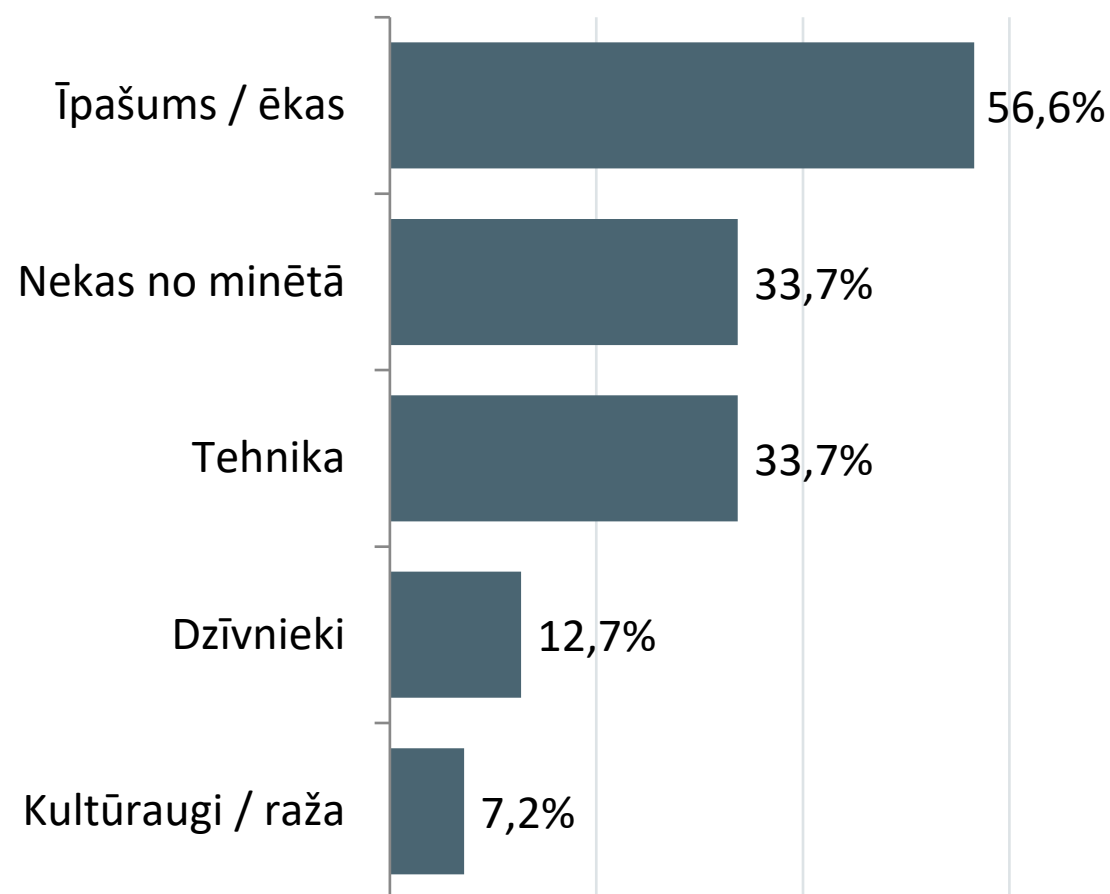
uzskata valsts gatavību
par nepietiekamu
("nē" vai "daļēji")

Sagatavotība: rezerves avots un apdrošināšana

Rezerves elektroenerģijas avots

Apdrošināšanas segums (var atzīmēt vairākas)

Kas visvairāk palīdzētu nākamreiz

